

meša vrh slame še nekoliko sena. — Zopet drugi nočejo z zeleno deteljo krmiti, češ, saj je pride skoraj polovica pod jasli in živini pod noge, vse jedno velika potrata. No, če ni drugega oponosa, temu edinemu se tudi izogne: zreži na drobno deteljo in ne bo se stlala po hlevu in mnogo rajši boš je mešal s slamo ali senom!

Ako torej previdno ravnamo z deteljo, ne bo kar nič škodila, čeravno se zelena polaga, hasnila pa bode vsaj toliko, da bode vselej dosti dobrega mleka in zdravega masla pri hiši, kar je tudi nekaj vredno, to bo priznala vsaka gospodinja. — Krmljenje s suho deteljo pa je na drugi strani zato pripravno, ker ni pri tem nobene nejednakomernosti pri klaji in ker je bogata suhih hranilnih tvarin. Seveda se mora v enakomerni množini dajati; le težko je deteljo sušiti, jo spravljati in jo na mesto sena imeti, ker se je pri vseh teh poslih precej pogubi. Skušnja uči, da je rudeča in nemška detelja zelena tako prebavna, kakor posušena, če se le ne zgubi gredeč pri sušenju preveč perja in cvetja, kar se pa težko ubrani, kajti celo pri najlepšem vremenu se ga mnogo pogubi. Za to pa je taka suha detelja veliko težje prebavna, kakor zelena. Še več škode trpi gospodar, ako celo vreme ni ugodno, ko se detelja suši in spravlja in temu ne more človek kar nič zapovedovati. Ne le krmljenje z zeleno, temveč tudi s suho deteljo ima precej slabih strani.

Ako bi se dala detelja brez vse škode pri ugodnem vremenu spraviti in dobro posušiti, bilo bi na vsak način krmljenje s suho pripravnejše in hitro bi opustili ono z zeleno. Ker se pa to komaj zgodi, stori previdni kmetovalec najpametnejše, ako hodi po srednji poti, tako namreč, da porabi nekaj detelje zelene po letu, drugo pa skrbno posuši in jo po zimi polaga.

Sejmovi. Dne 13. julija v Ločah. Dne 15. julija v Dobovi, v Zdolah in v Arveži. Dne 17. julija v Dobji, v Račah in na Muti.

Dopisi.

Iz Tepanja pri Konjicah. (Šola.) Dne 12. marca so nam blagoslovili vogelni kamen za dvorazredno ljudsko šolo č. g. Marko Tomažič, vikar Konjiški; imeli so primerni govor, naposled so rekli, da želijo, naj bi bili vsi, ki se bojo v tej šoli učili, časno in večne srečni in to želimo tudi občani Tepanjski. Šola se je potem pridno zidala, dokler je bilo kaj stare opeke ali potem je delo prenehalo, dokler ni bila nova opeka napravljena. Zdaj se zopet pridno dela in upamo, da bo do konca septembra gotova, če bo vreme ugodno. V jeseni pa se začne v njej podučevati. Šola stoji na ravnem, bode imela edno nadstropje, na eni strani bode šolski sobi, prvi razred odspodaj, drugi pa nadprvim odzgoraj, na drugi strani pa, spodaj podučiteljske dve sobi, odzgoraj pa nad temi nadučiteljski dve sobi s kuhinjo, šola bo imela dva vrta precej velika, eden bo pred, drugi pa za šolo. Šola stoji blizu državne velike ceste pri Tepanjski vasi, ki ima tudi malo trgovino in tri poštene krčme; do Konjic je eno uro hoda, do male postaje Dražives ali kakor Nemci pravijo, Gatersdorf, je dobre četrte ure, to je na železnici iz Poličan v Konjice. Okolica je lepa in precej rodovitna, v občini so tudi vinogradi in sadonosniki in za sadjorejo še lepi prostori, zato pa je železi, da dobi šola takega učitelja, ki bo v sadjereji in vinoreji kaj razumel, prebivalci so kmetje in pridni katoliški Slovenci, nemškutarjev tukaj ni. Služba nadučitelja in podučitelja je baje razpisana do 15. julija in se neki še ni nihče oglasil do danes to je

do drugega julija; eden gg. učiteljev lahko prevzame občinsko pisanje, ki nese tu blizo pol stataka, ker sedaj hodi eden od druge fare sem pisat. Vsi občani si želimo pridnega gospoda učitelja, naj bi bila nam in našim otrokom lep izgled, da bi potem vsi skupaj delali: vse za vero, dom, cesarja!

Iz Noršinec pri Ljutomeru. (Izlet.) Na dan sv. Petra in Pavla je priredila Ljutomerska čitalnica izlet v našo vas in sicer k našemu narodnemu gostilničarju, gosp. Marku Vaupotiču. S slovenskimi zastavami olepšan vrt je čakal izletnike, katerih je prišlo nad sto. Med njimi mnogo zavednih gospod in gospodičin, kar posebno z veseljem omenjamo. Zabava je bila zelo zanimiva in prav prijateljska. Čitalniški pevski zbor nas je razveseljeval z mičnim petjem. Posebno smo opazili, da gojijo naši pevci kaj radi prelepe narodne pesmi. Tako je prav. V svoji sredini smo opazili tudi mnogo zavednih posestnikov iz Babinec in Noršinec, kar je znamenje, da se tam narodna zavednost močno prebujala in utrjuje in da je »naš Franček« res samo »glas vpjočega v puščavi«. Saj tudi na svetu nič hujšega ni, kakor če človek svojo narodnost proda za par smrdljivih Judaževih grošev. Takemu pravi narodna pesem: »Rjav kakti Judaž bodi itd.« Mi Babinčanje in Noršinčanje bomo zmeraj branili svojo narodnost. Gnjusni nemčurški groši nas ne bodo zapeljali. Kdor pa bi prišel k nam delat razprtije in svaje, za tistega imamo vsekdar dobro vraščvo. Ljutomerski čitalnici gre pa hvala, da nam je napravila s svojim izletom pošteno in lepo zabavo.

Iz Podsrede. (Posvečuj praznik!) Dne 2. julija — v spomin Marijinega obiskovanja, v nedeljo — je šel hlapec J. popoldne »prilasti« kosit. Ko prinese koš trave domú, vrže jo v gare pred konje. Drugo jutro pride gospodar K. v hlev, pa se čudi, ko zapazi, da imata konja nenavadno debelo otečena gobca. Hlapca dolži, da je menda konja po gobcih tolkel. Ko pa hlapec to taji, začne po jasliah bolj natanko preiskavati, in najdejo v njih mrtvega — gada. Hlapec ga je s koso razparal, s travo ne vedeč domú prinesel in konjema v gare vrgel. Konji so ga s travo na-se potegnili, in on je obadva piknil. Temu in tudi drugim hlapcem bi bilo treba nekaj več pazljivosti in toplo priporočati, da je ob nedeljah se treba od hlapčevskih opravil zdržati in nedelje in praznike posvečevati. Ta zapoved ni dana za družino, ampak za gospodarje, ki so dolžni paziti, da se deželske in božje zapovedi spolnjujejo. Pa obilni »trgci« ob Sotli so v tej zadevi velike graje vredni: v Podčetrtku, v Kozjem, v Podsredi ob nedeljah in praznikih kosijo, sušijo, rokodelci šivajo, tolčejo, nabijajo, vošijo itd., kakor da bi tam kristjanov ne bilo! — Oni hlapec, ki je srečno odletel, da ga gad ni piknil, je pa par dnij po tej dogodbi komaj smrti ušel, ker ga je voz povozil. Ne bi li bil ta dogodek skrivnostni namigljaj hlapcem in gospodarjem, da je treba svetke posvečevati!

Od nemške meje. (Marsikaj.) Tukaj smo dne 4. julija večer po vseh gričih prav slovesno s kresi obhajali sv. Cirila in Metoda tako, da smo se nekaterim čudili. Tudi dne 13. junija se je pri Sv. Petru za soslednje brate Hrvate obhajal narodni praznik, njim v čast, nam pa v spodbujajo. Tu je namreč bil pred 36 leti pokopan grof Draškovič na Petrovskem pokopališču k večnemu počitku. Pa ker je za svoj narod hrvaški veliko storil in žrtvoval, zato pa ga tudi narod ni pozabil. Čez dolgih 36 let so ga iz Petrovskega mirodvora nesli v cerkev Sv. Petra, in tam je bilo 6 čast. duhovnikov, ki opravijo mrtvaške molitve zanj vpricho treh hrvaških zastopnikov, pa tudi gornjeradgonskih gospodov Otona Ploj, dr. Gorički, F. Šrafl in mnogo drugega ljudstva, ki so za rajnega Draškoviča molili. Po sv. meši

smo ga pa z velikim sprevedom spremljali na gornjeradgonsko postajo, od koder so ga potem v Zagreb odpeljali. Kaj ne, to je bilo za Hrvate častno in pa veselo? Kaj pa za nas! Za nas naj bo to v spodbujanje in srečnost, da se bomo za našo katoliško narodno stvar potegovali. Ne bojmo se orehovskega preroka, pa tudi njegove »garde« ne, ki očeta natepe, potem pa gre ječmenke jest, pa tudi njegovega botra, ki je cenilni mož, nič ne, saj se nas ne bo včasih na Prusko spravil!

Iz Trbovelj. (Čuden mož.) Nisem mislil, da bom primoran raskrivati svetu razmere, kakoršne so tukaj od zadnjih volitev v občinski odbor. Mislil sem vedno, da se bo že poglelo, in bo zopet vladal mir. A motil sem se, stvar je čedalje huje napeta, in bojim se, da nam Slovencem potrpljenje neha, in potem bo še veliko huje. In vsega tega kriv je edini človek, ravnatelj tukajšnjih rudarnic, g. Terpotec. Mož je čiste slovenske krvi — oče njegov ni znal niti besede nemške — rodom iz slov. Koroške. Mož precej skromne naobrazženosti, a toliko ljutejši mučilec slov. delavca, in sploh vsacega, ki se ne uklanja njegovemu političnemu mišljenju. Videli smo ga na dan volitve, kako je besnil, žugal in se hudoval, a mislili smo, to je le danes, bo se že potolažil. Po volitvi prišla je kazen: odpustil je vse rudarje, kateri so z nami volili, kaznoval vse, kateri so se volitve zdržali. Niso bili varni pred njegovim maščevanjem ne delavci, ne uradniki, ne rokodelci, tudi učitelji ne. Vse preganja, nad vsakim se maščuje, ako le more. In vse to brez vsakega najmanjšega uzroka. Novi župan uraduje nemško in slovensko, na nemške dopise in sploh nemškim strankam dopisuje nemško, slovenskim slovensko; in tako nobenemu krivice ne dela. Druge posle in občinsko gospodarstvo vodi tudi v redu in varčno, toraj ne najdemo uzroka, da bi se Terpotec, oziroma rudarstvu škoda delala. Čemu torej preganjanje? Sploh pa menimo, da je jako nespametno, da se g. Terpotec, oziroma družba trboveljskih rudnikov meša v občinske volitve, kajti taka družba imela bi biti popolnoma »internacionalna«, kajti ona naj bi le gledala na svoj posel. Ali koplje premog iz naše zemlje zato, da nas potem germanizira? Ali ima dvojni namen? Vê-li družba, da ima same slovenske delavce? Vê-li, da ko premoga zmanjka, pa nam bo same razvaline, in na stotine ubožcev pustila? Naj bi toraj glavno vodstvo družbe imelo to pred očmi, in se potem ravnalo. Nje tukajšnji ravnatelj moral bi biti pri delavcih, posestnikih, trgoveih in sploh pri vsakem priljubljen. A če pogledamo, vidimo in slišimo, da ga vse sovraži in preklinja, in da ga nima prijatelja, razun svojih ovađuhov. Ni se toraj čuditi, da med delavci vedno nekako vre, in se je bati, da zopet kaj ne vzbrehne. Kdo bo tega kriv?

Iz Ljutomerske okolice. (Šolske razmere v Gornji Radgoni.) Že davna smo čuli, da v narodni šoli pri Sv. Petru tik Radgone se skoro vsi šolski predmeti, razun katoliškega nauka, le v nemščini podučujejo (?) in da se narodno čutje in stem ljubezen do svoje domačije sistematično zatira! Temu se ni čuditi, saj so na tej slovenski šoli vmeščeni »nemški« učitelji pod »nemškim« vodstvom. Jeden teh učiteljev govori tako zvani »kuhel slobeniš«; pomisli, ljubi bralec, koliko se mladina pri takem slovenščine nezmožnem učitelju priučí? Bilo bi vse enako, ako bi se ubožni otroci v »kitajskem jeziku« podučevali, navadili bi se ravno toliko — nič! Mi nismo zagrizeni in ne odrečemo koristi nemškega jezika, vendar pa zahtevamo, da se naša mladina v maternem jeziku skozi slovenščine zmožne, ne pa Nemce, podučuje in da se prej pravilno slovenskega privadijo, predno okorno nemščino tlačijo. Prav resnobno tirjamo torej, da se to brezpametno po-

četje na »narodni šoli« pri sv. Petru tik Radgone najhitreje odpravi, drugače smo prisiljeni o tem čudnem početju »šolskih oblastij« v deželnem zboru se prav določno pomeniti. Kak krik in vrišč bi nastal, če bi poučeval na nemške šoli učitelj nezmožen nemščine. Vsi nemški časopisi od Vahterice do Tagesposte bi upili in se tako dolgo drli, da ta krik v rajhu odmeva. Kedaj bo temu konec? Kedo je temu kriv? Mi sami nekaj in pa šolsko nadzorstvo! Prej ne bomo mirovali, da bo drugače; dolgo je trpelo, da se je kolo jelo vrteti. Zdaj pa ne bo prej stalo, da se krivica, katero uboga mladina že skoro 15 let trpi, odpravi do cela. Pozor torej, slovenski poslanci, na noge, in ne čakajte, da bo prepozno, vsaki zamudeni den je nam, našej mladini in našemu zatrtemu narodu v neizrečeno škodo.

Od Sv. Duha na Ostrem vrhu. (Toča — kresi.) V ponedeljek dne 3. julija popoldan postrašila nas je malo toča; hvala Bogu, škode ni še veliko. Šiba božja se nam že od daleč kaže, a Bog nas varuj hujega! Dne 4. julija pa smo prav sijajno s kresi obhajali predvečer sv. Cirila in Metoda, svetih dveh bratov, slovenskih apostolov. Prav pomenljivo napravili so ljudje zato skoraj povsod po dva in dva kresa. Najlepši kresi so bili, pri Hriču, kjer so pokali tudi topiči, potem pri kolarju, Jarcu, Telu in Lovcu. Kres pred zvonikom pa je daleč tje na sever kazal cerkev sv. Duha v jasni luči. Videli smo kres celo na gori sv. Uršule na koroški meji. Moral je res biti velikansk. Slavimo slavno slavo slovenskih apostolov Cirila in Metoda! —a.

Od Sv. Pavla v Savinjski dolini. (Javna zahvala.) Podpisani odbor bralnega društva v Št. Pavlu v Savinjski dolini si šteje v dolžnost, da tem potom izreče deželnemu poslancu g. dr. Iv. Dečko za velikodušni dar v znesku 20 kron za društvene namene; gospodu notarskemu kandidatu Otonu Vidiču v Kostanjevici za vse knjige, koje je društvu deloma daroval, deloma posodil, in gospodom drugim za njih govore o priliki slavnostnega otvorjenja dne 29. junija t. l. javno svojo prisrčno zahvalo. Bog živi društvene dobrotnike! Ivan Šribar, predsednik, Anton Kocuvan, tajnik.

Od Velike nedelje. (Vabilo) na ustanovno veselico, katero priredi katoliško slovensko bralno društvo »Mir« pri Veliki nedelji v nedeljo, dne 23. julija 1893 ob 5. uri popoldne v gostilničnih prostorih gosp. Ivana Goričana s sledečim v sporedom: 1. Na vrtu: 1. »Domovini« mešan zbor Vilhar. 2. Pozdrav. 3. »Slovensko geslo«, moški zbor Vaupotič. 4. »Pod oknom«, mešan zbor Fleišman. 5. Slavnostni govor. 6. »Pri zibeli«, mešan zbor Mašek. 7. »Zjutraj«, ženski zbor, narodna. 8. Vpisovanje novih udov. 9. »Slovan na dan«, mešan zbor, Volarič. II. Zvečer v gostilni: 1. Tombola. 2. Prosta zabava. Med posameznimi točkami svira godba. Vstop brezplačen. K mnogobrojni udeležbi vabi najuljudnejše odbor.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Dolga je bila želja grofa Taaffe, naj se sestavi v naši državi neka srednja stranka, stoječa na sredi med liberalno in konservativno stranko, ali do nje še nje prišlo in kakor je podoba, tudi grof Taaffe ne misli več na srednjo stranko. Prav je tako, saj taka stranka ni »tič ne miš« ter je le na škodo sebi in lahko, da tudi državi. — V nedeljo je bil na Dunaji velik shod delavcev, ter je bilo navzočih tudi nekaj državnih poslancev. Vsprejeli so resolucijo, naj se vpelje splošnja in tajna volilna pravica. No tako kmalu še je ne dobimo